

۱۴ کیلومتر از دوبانده سازی محور بیرجند – قاین شهریور به بهره برداری می رسد

محور دلهره؛روی باندها

[صفحه ۲]

جشن غدیر در

۲۵بقعه استان

مراسم عید غدیر امسال در ۲۵ بقعه متبرک استان برگزار می شود. معاون اداره کل اوقاف و امور خیریه گفت: این جشن ها با رعایت دستورالعمل های بهداشتی برگزار خواهد شد و نزدیک به دو هزار نفر ...

[صفحه ۲]

مرغ همان ۲۴۹۰۰

[صفحه ۲]

۴۷۵ اثر در جشنواره

منطقه ای مطبوعات

شرق کشور

[صفحه ۴]

نقص سیستم آب رسانی در یک

مرغداری سبب شد:

تلف شدن ۳ هزار

قطعه مرغ

[صفحه ۳]

فردوس بی رغبت به

دریافت تسهیلات

گردشگری وصنایع دستی

امسال در فردوس درخواستی برای دریافت تسهیلات گردشگری و...

[صفحه ۴]

یادداشت

مهندس مجتبی نوریان _ کارشناس علوم دامی

درد چوب حراج به دام های مولد

[صفحه ۲]

مدیرکل بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش های دفاع مقدس خبرداد

۱۰میلیارد برای باغ موزه

دفاع مقدس استان

گزارشی از بازار لباس

سیطره مدهای

آن چنانی!

[صفحه ۴]

گزارشی از عملکرد اداره کل حفاظت محیط زیست برای حفظ ارزش های زیستی تالاب کجی نهندان

نما به نما با نمایشگاه زیست بوم بیابانی تالابی خراسان جنوبی

می باشد و مهمترین خدمت اکوسیستم تالاب مقابله با ریزگرد است. برای تامین حد متوسط لکه آب در ماه های سرد سال (زمان حضور تالاب) تالاب کجی نمکزار نهندان به حجم آبی معادل ۱۲/۹۷ میلیون مترمکعب به طور سالانه آب نیاز است که ۱۲/۲ میلیون مترمکعب آن از طریق رواناب سطحی تامین می شود و ۱/۷۷ میلیون مترمکعب کمبود وجود دارد که باید با کاهش حدود ۲۰ درصدی برداشت از آب زیرزمینی منطقه، آن را تامین کرد. همچنین برای حفظ رطوبت در لکه تالاب (برای چسبندگی ذرات نمک و فلزات سنگین) در ماه های گرم سال نیاز به ۱۳٫۳ میلیون مترمکعب آب وجود دارد که این مقدار به علت خشکی هوا و نبود هیچ گونه آب ورودی سطحی به تالاب از تبادل با آب های زیرزمینی تامین می گردد بنابراین مدیریت آب های زیرزمینی از لحاظ برداشت آب از چاه ها بسیار لازم و ضروری است. افزون براین به منظور حفظ و توسعه پوشش گیاهی منطقه در وضعیت ایده آل، به طور سالانه نیاز به آبی معادل ۰/۱۲ میلیون مترمکعب است.که این میزان برای حفظ پرندگان آبرزی منطقه معادل ۰/۰۰۰۲۴۸ میلیون مترمکعب در

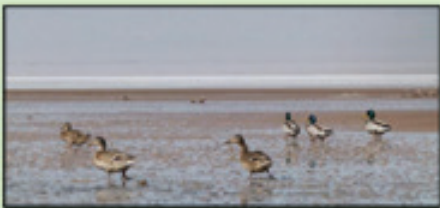
سال است. بنابراین با تامین تیز آبی خدمات اکوسیستمی به منظور حفظ ریزگرد، اکوسیستم مربوط به تالاب شامل گونه های گیاهی و جانوری منطقه نیز حفظ می گردد. بررسی های اقلیمی منطقه نشان دادکه تغییرات (افزایش ۴ درصدی بارندگی و به طبع آن افزایش میزان رواناب در منطقه) روند مثبتی داشته و در صورت عدم افزایش برداشت از چاه ها و عدم تغییر رژیم های بارندگی و تبخیر، تالاب وضعیت بهتری نسبت به حال حاضر خواهد داشت. گزارش ویژه

نهادهای محلی در رفع تهدیدها و استفاده پایدار از کارکردهای تالاب با رویکرد حفاظت از پروژه های اجرا شده و در حال اجرا، برگزاری جشنواره مجسمه های نمکی در محل تالاب در سطوح مختلف استانی، منطقه ای و ملی با مشارکت جوامع محلی در قالب شرکت کننده در جشنواره، فروش صنایع دستی و ... و نیز به منظور ترویج اکوتوریسم و تغییر میشت جوامع محلی برای کاهش فشار وارده به عرصه های اطراف تالاب «تدوین و اجرای برنامه سبیا

»تاجم قرار داد پژوهشی در راستای تدوین برنامه جامع تالاب کجی

***طرح پژوهشی نیاز آبی

نیاز آبی سالانه و ماهانه تالاب کجی نمکزار نهندان با استفاده از روش های هیدرولوژی- خدمات اکوسیستمی به منظور حفظ ریزگرد و حفظ گونه های جانوری و گیاهی

توسط دانشگاه بیرجند در سال ۱۳۹۸ تعیین گردید. تالاب کجی در بخشی از سال (حدافل پنج ماه) خشک است بنابراین گونه های آبرزی خاصی همچون ماهی یا پلانکتون ها در منطقه وجود ندارد. اکنون گونه های گیاهی غالب موجود در منطقه تاغ و گز می باشد که این گونه ها موجب حفظ خدمات اکوسیستمی تالاب از جمله جلوگیری از فرسایش خاک، تثبیت شن های روان، حفظ رطوبت خاک و تنظیم آب و هوای منطقه می گردند. در وضعیت ایده آل تالاب، گونه ای که شاخص وابستگی آبی به تالاب بوده و گونه بومی منطقه نیز به حساب می آید گونه نی است که اکنون به ندرت در منطقه مشاهده می شود و به دلیل چرای بیش از حد دام از بین رفته است.

با توجه به اطلاعات حاصل از سرشماری های زمستانه گونه های جانوری، گونه جانوری غالب در منطقه اردک سرسبز است که هر سال به طور میانگین ۵۰۰ پرنده در محدوده تالاب مشاهده می شود. بنابراین این گونه به عنوان شاخص جانوری انتخاب شده و نیاز آبی آن مورد محاسبه قرار گرفت.

***نتایج بررسی ها

از نظر خدمات اکوسیستمی نتایج مطالعات نشان می دهد در وضعیت فعلی تالاب، بیان آب منفی است و با توجه به اینکه محدوده تالاب جزو کانون های فرسایش بادی استان

نهالکاری با گونه های بیابانی در عرصه ای به مساحت ۱۰۰ هکتار در اطراف تالاب توسط محیط زیست استان و همچنین پیگیری انجام پروژه نهالکاری توسط اداره کل منابع طبیعی و انبیزداری استان در حوزه منتهی به تالاب کجی در راستای احیاء پوشش گیاهی منطقه «اجرای پروژه های قرق و حفاظت در حوزه آبریز تالاب به منظور مدیریت چرای دام در اطراف تالاب کجی و نیز ایجاد محدودیت ورود دام های سبک و سنگین منطقه به زون های حساس تالاب»ازتقا زیرساخت ها برای بهره برداری پایدار با حفظ کارکردهای پناهگاه حیات وحش تالاب کجی نمکزار نهندان از قبیل احداث اسکله، زیرسازی مسیر دسترسی به حاشیه تالاب، ایجاد سایت پرند نگری و تجهیز آن با تلسکوپ، دوربین و ... به منظور افزایش حفاظت فیزیکی تالاب، نصب تابلوی معرفی منطقه «اجرای برنامه های آموزشی جهت جوامع محلی و دست اندرکاران تالاب با اجرای طرح سبیا، قرق و حفاظت، آموزش های معمول اداره مثلا در روز هوای پاک، زمین پاک، روز جهانی تالاب ها و ... به همراه توزیع بسته های آموزشی، پتو، کوله

مدرس، تقدیرها و ... تولید محتوای آموزشی پرلومون تالاب شامل تولید موشن گرافیک یک دقیقه ای، انیمیشن درین درین یک دقیقه ای، فیلم کوتاه مستند تالاب، بروشور پوستر، تابلو نوری، بنر با سه عنوان و آگاهی بخشی و توانمندسازی جوامع محلی واقع در پناهگاه حیات وحش تالاب کجی نمکزار نهندان و بازدیدکنندگان از تالاب در قالب ساخت و اجرای موزه چرخدار و سیار، بازدید علمی آموزشی جوامع محلی حاشیه تالاب کجیازتالابپایاستفادرس به منظور استفاده از تجربیات مشابه و افزایش سطح علمی، آشنایی با نقش جوامع و

ساله تعداد زیادی از پرندگان مهاجر را در خود جای می دهد. پوشش گیاهی منطقه شامل انواع گز، تاغ، نی، آنریلیکس، درمنه، جگن، اشنان، غلف شور، اسبند وحشی، خارشتر، کمد، هندوانه ابوجهل، فیج و کاروان کش است.

پستانداران: کفتار، گرگ، روباه شنی، روباه معمولی، شش، خرگوش، دوبای کوچک، پامسواکی بزرگ، جربیل بزرگ، خاریشت گوش بلند.

پرندگان: انقوت، تچه، سرسبز، خونکا، حواصیل خاکستری، حواصیل سفید، ایچلیک یا سرخ، ایچلیک پاسبیز، هوبر، زاغ، بور، کوکر شکم سیاه، چنگرتوک سرخ، چاخ لق، دودوک، غتاب صحرائی، جعد کوچک، سربقبا، هدهد، سنگ چشم خاکستری، دم چتری، چک لبلق، کچیک دم سفید، سسک جیان، کلاغ نوک سرخ، غرب، بلدرچین، فلامنگو، خردنگان، اگامای وزنی دم سیاه، گکو، اسکیک، گکوی دم

بج بلوچی، ارمیاس، بزجه بیابانی، مار جعفری، تیر مار، لاک پشت افغانی.

***گزارش اقدامات

اما چه اقداماتی برای حفظ ارزش ها و آگاهی بخشی و توانمندسازی جوامع محلی حاشیه تالاب کجی نمکزار نهندان، توسط اداره کل حفاظت محیط زیست استان انجام شده است؟ «انجام مطالعات تعیین نیاز آبی تالاب کجی نمکزار نهندان توسط دانشگاه بیرجند که توسط سازمان مرکزی تصویب و در سال ۹۹ به عنوان طرح برتر وزارت علوم در هفته پژوهش برگزیده شد و به استناد نتایج به دست آمده و با پیگیری انجام شده برای تخصیص حقاله زیست محیطی تالاب از سوی شرکت آب منطقه ای استان، همه چاه ها مجهز به کنتور هوشمند شده و در گام اول از اضافه برداشت جلوگیری شده است و در گام بعدی مقرشد در راستای سیاست های سند سازگاری با کم آبی استان طی یک برنامه پنج ساله از افت سطح آب زیرزمینی حوزه آبریز تالاب جلوگیری به عمل آید. «حذف موانع آسان ساخت در مسیر آبراهه ها و مسیر های منتهی به تالاب و لایروبی آنها با نظارت شرکت آب منطقه ای طی سال های ۹۶ تا ۹۷ با هدف افزایش میزان آبیگری تالاب کجی نمکزار نهندان از محل اعتبارات ملی

این جا دورنمایی از تابلوی زیبای طبیعت را می توان در نقطه نقطه به نظاره نشست و زیبایی های آن را در دفتر ذهن، قلب و چشم ثبت کرد. این جا بومی وصف ناشدنی به زیبایی تمام به تصویر کشیده شده است تا به هرگونه اش که نظر افکنی فقط زیبایی، یگرنگی و... را ببینی. نمایشگاه تمام نمایی از زیستگاه بیابانی - تالابی را می توان در تالاب کجی نمکزار نهندان به نظاره نشست. شما را به دین این زیست بوم زیبای خراسان جنوبی با داشته های بی نظیر آن دعوت می کنیم. منطقه کجی نمکزار نهندان واقع در حوضه آبریز شرقی، از سال ۱۳۸۶ به عنوان منطقه شکارممنوع و سرانجام از سال ۱۳۸۹ به عنوان پناهگاه حیات وحش کجی نمکزار نهندان معرفی شد و محدوده تالابی پناهگاه از سال ۱۳۹۷ در فهرست تالاب های ملی کشور قرار گرفت. وسعت پناهگاه این زیست بوم ۲۲ هزار و ۲۱۹ هکتار و عرصه تالابی آن ۷۰۰ هکتار، عمق تالاب هم در سالیهای

متفاوت و شرایط آبی مختلف بین ۱۰ تا ۳۰ سانتیمتر و منبع تامین آن نیز رواناب سطحی و آبریز زمینی است.

***جاذبه های گردشگری و طبیعی

تالاب کجی نمکزار نهندان شوره زاری وسیع در ۷۵ کیلومتری شمال شهر نهندان است که به دلیل پایین بودن ارتفاع آن نسبت به مناطق اطراف، محل تجمع زهاب منطقه شده است و با توجه به این که شوری خاک آن نیز زیاد است به دریاچه نمکی تبدیل شده است. از آن جایی که در برخی از فصول سال آب دارد، محل امنی برای پرندگان مهاجر آبرزی است و همه

